

บันทึก

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
เรื่อง นักศึกษาขอสัมภาษณ์ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
จาก พระวิธานาธิการ วัดญาณเวศกวัน
เรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตามที่มีนิสิตนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างๆ แจ้งความประสงค์ขอประทานอนุญาตเข้าพบ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ปยุตฺโต) เพื่อทำการสัมภาษณ์ในประเด็นปัญหาที่เป็นอุเทศของวิทยานิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ รวมถึงขอให้ตอบแบบสอบถามที่ได้กำหนดไว้

เรื่องการขอสัมภาษณ์ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ได้คำบอกเล่าจากสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ปยุตฺโต) เองว่า

“ขอขอบคุณทุกท่านที่นึกถึงและจะมาถาม แต่ก็ต้องขอภัยว่า ต้องขอตัวงดให้สัมภาษณ์มา ตลอดเวลายาวนานเกินกว่า ๑๐ ปีแล้ว เนื่องจากสภาพปอดที่ชำรุดเสียหาย และยังเสื่อมลงในวัยชรา การตอบคำถามโดยอธิบายแง่มุมต่างๆ นี้ เป็นงานที่กินแรงกระแทกกระเทือนปอดมากที่สุด เมื่อปอดเสื่อมมากลงไป แม้แต่รายการที่เบาที่สุด คือพูดแก่พระนวกะ ก็ยังต้องหยุด และได้ปลีกตัวออกไปอยู่ใน ชนบท เพื่อไม่ต้องพบไม่ต้องพูดกับใครๆ หลายปีแล้ว

เวลานี้ ปอดเหมือนว่าได้ฟื้นฟูดีขึ้นบ้าง ดังที่ได้มาพบปะพูดบอกเล่าเรื่องราวกล่าวธรรมแก่พระ-โยม ในวันอุโบสถ ที่วัดญาณเวศกวัน คือครั้งเดือนใช้เสียงจริงจังกครั้งหนึ่ง ในการพูดอย่างนี้ เมื่อชีพจรขึ้น ถึง ๑๒๐ - ๑๓๐ ครั้ง ต่อนาที และความดันโลหิตตัวบนขึ้นไปได้ ๑๘๐ - ๒๐๐ (แพทย์ถือว่าอยู่ในระดับ เสียงชีวิต) ก็จะมีกำลังพูดเสียงดังไปได้บ้างถึง ๓ ชั่วโมง แม้ว่าหลังจากพูดแล้วจะทรุดลงไปหลายวัน แต่ การตอบอธิบายแบบให้สัมภาษณ์กินแรงปอดหนักกว่านั้นอีกมาก

ตัวอย่างเช่น เมื่อปีกว่าๆ มาแล้ว มีพระที่ปรารถนาดี ได้ไปเยี่ยม ณ ที่พักในชนบท ท่านถามข้อ ธรรม เพียง ๑-๒ คำถาม หลังจากตอบอธิบายครั้งนั้น มีอาการทรุดหนักลงไปเกินครึ่งเดือน เวลานี้จึง ทำได้อย่างมากแค่พูดคนเดียวโดยไม่ต้องห่วงคนฟัง ครั้งเดือนครั้งหนึ่ง อย่างนี้ไปก่อน และก็ขอขอบคุณ พร้อมทั้งขอภัยท่านที่มีใจถามนึกถึงและจะมาถาม แต่จำต้องขอตัวเจ็บไปก่อน ดังที่เล่ามานี้”

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ

พระครูวินัยธร(ชัชยศ พุทธิวิโร)